

Андрій Володимирович ЗАВГОРОДНІЙ

кандидат фізико-математичних наук, кафедра економіки та інформаційних технологій,
Миколаївський міжрегіональний інститут розвитку людини вищого навчального
закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна»
E-mail: andrew-mdu@ukr.net

РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Завгородній, А. В. Регіональні особливості організації зовнішньоекономічної діяльності [Текст] / Андрій Володимирович Завгородній // Український журнал прикладної економіки. – 2018. – Том 3. – № 4. – С. 145–152. – ISSN 2415-8453.

Анотація

Вступ. Зовнішньоекономічна активність регіонів на сьогоднішній день виступає як певний фактор, який сприяє підвищенню добробуту населення, покращенню якості його життя, а також соціально-економічному розвитку території і підвищенню її конкурентоспроможності.

Мета статті полягає у визначенні регіональних особливостей організації зовнішньоекономічної діяльності.

Результати. Аналізуючи й систематизуючи вітчизняне законодавство, наукові праці багатьох учених, було узагальнено наукові підходи до визначення поняття «зовнішньоекономічна діяльність регіону». Запропоновано структуру зовнішньоекономічної діяльності з урахуванням регіональних особливостей. Доведено, що можливість виходу підприємств регіону на зовнішні ринки забезпечує не тільки зовнішньоекономічний потенціал регіону, але й продумана державна регіональна політика у співставленні з ефективною зовнішньоекономічною політикою держави.

Висновки. Доведено, що найбільш ефективний спосіб для досягнення національного процвітання, це присутність іноземного капіталу. Прямі іноземні інвестиції в економіку регіону сприяють зростанню країни й допомагають їй інтегруватися у світову економіку. Тому перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є визначення шляхів залучення прямих іноземних інвестицій в економіку регіону.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність регіону, регіональні зовнішньоекономічні відносини, зовнішньоекономічний потенціал регіону, іноземні інвестиції, державна регіональна політика.

Andrii ZAVHORODNIИ

PhD in physical and mathematical,
Department of Economics and Information Technologies
Mykolayiv Interregional Institute for the Development of Human Rights of the Higher
Educational Institution «Open International University of Human Development «Ukraine»

REGIONAL FEATURES OF ORGANIZATION OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY

Abstract

Introduction. Foreign economic activity of the regions today serves as a factor contributing to raising the welfare of the population, improving the quality of its life, as well as socio-economic development of the territory and increasing its competitiveness.

The purpose of the paper is to determine the regional peculiarities of the foreign economic activity organization.

Results. Analyzing and systematizing domestic legislation, scientific works of many scientists, the scientific approaches to the definition of «foreign economic activity of the region» were

---

generalized. The structure of foreign economic activity taking into account regional peculiarities is proposed. It is proved that the possibility of the region enterprises to enter the external markets is provided by not only the region foreign economic potential, but also well-considered state regional policy in comparison with the effective foreign economic policy of the state.

Conclusions. *It is proved that the most effective way to achieve national prosperity is the presence of foreign capital. Direct foreign investment in the regional economy contributes to the growth of the country and helps it to integrate into the world economy. Therefore, prospects for further research in this direction are determining the ways of attracting foreign direct investment into the region's economy.*

Keywords: *region foreign economic activity, regional foreign economic relations, foreign economic potential of the region, foreign investment, state regional policy.*

JEL classification: F 19

Вступ

Сучасний стан зовнішньоекономічних зв'язків України потребує вирішення таких невідкладних задач як розвиток експортного потенціалу країни, підвищення конкурентоспроможності українських товарів на світовому ринку, залучення іноземних інвестицій на взаємовигідних умовах, забезпечення економічної безпеки України. Щоб вирішити ці проблеми, необхідно розпочати трансформацію зовнішньоекономічної діяльності з регіонального рівня, і розглядати специфічні фактори, які впливають на зовнішньоекономічну діяльність кожного регіону.

Зовнішньоекономічна активність регіонів на сьогоднішній день виступає як певний фактор, який сприяє підвищенню добробуту населення, покращенню якості його життя, а також соціально-економічному розвитку території і підвищенню її конкурентоспроможності. Однак однією з ключових проблем в дослідженні зовнішньоекономічної діяльності держави залишається її проекція на території, що мають різний економічний потенціал розвитку.

Пошуку шляхів розвитку регіональних зовнішньоекономічних зв'язків та аналізу експортного потенціалу регіонів присвятили свої праці такі вчені, як: Г. Дроздова [1], Ю. Козак, Н. Притула, О. Єрмакова [2], М. Рубіш [3], М. Суржиков [4], Г. Козлова [5], Е. Прушківська, Ю. Шишова [6], В. Лисюк, І. Циналевська [9], В. Третяк [10], С. Тимофеєнко [12], Т. Мельник [13], О. Пирог, А. Зацепило [15], Н. Павленчик, О. Процевят, Р. Скриньковський, Л. Гарасим [16] тощо. Разом з тим варто узагальнити й систематизувати понятійно-категоріальний апарат «регіональної зовнішньоекономічної діяльності» та визначити складові зовнішньоекономічного потенціалу регіону.

Мета статті

Мета статті полягає у визначенні регіональних особливостей організації зовнішньоекономічної діяльності.

Виклад основного матеріалу

Матеріальною основою зовнішньоекономічної діяльності є зовнішньоекономічний комплекс країни або регіону. Як зазначає Г. Дроздова [1], зовнішньоекономічний комплекс – це сукупність галузей, підгалузей, об'єднань, підприємств й організацій, які займаються виробництвом продукції на експорт або використовують продукцію, що була імпортована, а також здійснюють додаткові форми зовнішньоекономічної діяльності [1, с. 72].

Світові глобалізаційні процеси обумовлюють розмивання національних кордонів у сфері використання ресурсів і продукції. Певні регіони країн мають сьогодні додаткові конкурентні переваги в залученні кращих ресурсів на кращих умовах, тому що в цих регіонах склалися кращі умови праці та інвестиційний клімат, чому сприяли не лише

центральні органи влади, а й ефективна регіональна політика зовнішньоекономічної діяльності.

Дослідження основних наукових підходів до розуміння поняття «зовнішньоекономічна діяльність регіону» дозволяє зробити такі висновки (табл. 1).

Таблиця 1. Наукові підходи до тлумачення термінів щодо регіональної зовнішньоекономічної діяльності*

Автор	Термін	Визначення терміну
Ю. Г. Козак, Н. В. Притула, О. А. Єрмакова [2, с. 36]	Зовнішньоекономічна діяльність регіону	Діяльність економічних агентів (суб'єктів) регіону, а також місцевих органів виконавчої влади в галузі зовнішньоекономічних відносин, основними видами якої є: міжнародна торгівля товарами та послугами, міжнародні коопераційні зв'язки в галузі виробництва, рух капіталів й іноземних інвестицій, міжнародна міграція робочої сили, обмін в галузі науки та техніки, валютно-фінансові й кредитні відносини
М. А. Рубіш [3, с. 195]	Зовнішньоекономічна діяльність регіону	Складова частина зовнішньоекономічних зв'язків національної і світової економіки, які здійснюються на основі внутрішньорегіонального поділу праці у відповідності з розробленою стратегією розвитку регіону, яка базується на ефективному використанні зовнішньоекономічного потенціалу регіону
М. А. Суржиков [4, с. 126]	Зовнішньоекономічна діяльність регіону	Система взаємодіючих суб'єктів – учасників міжнародної торгівлі, які згруповані в залежності від виду зовнішньоекономічної діяльності, місця й ролі в регіональному організаційному механізмі зовнішньоекономічної діяльності
Г. В. Козлова [5, с. 31]	Регіональні зовнішньоекономічні відносини	Відбуваються в господарському комплексі регіону з метою реалізації регіональних інтересів, які містять економічне зростання, що відповідає критеріям довгострокової конкурентоспроможності й сталого розвитку не тільки в екологічному чи технологічному, але й в соціальному аспекті
Е. В. Прушківська, Ю. В. Шишова [6, с. 98]	Зовнішньоекономічні зв'язки регіону	Комплексна система різнобічних форм міжнародного співробітництва регіонів і їх суб'єктів у різних галузях економіки

Як підкреслює Е. Прушківська [6], в Україні існує певна регіональна розбалансованість щодо економічного розвитку, а також регіони нерівномірно беруть участь у зовнішньоекономічних зв'язках, що знаходить висвітлення як в об'ємних, так і в структурних показниках їх економічного розвитку. Зовнішньоекономічна орієнтація розвитку спостерігається в індустріальних регіонах, оскільки вони володіють значимим у сучасних умовах експортним потенціалом, займають вигідне географічне положення, мають інфраструктуру, яка забезпечує їх функціонування й відносно диверсифіковану виробничу структуру. Зовнішньоекономічні зв'язки здійснюються в основному через великі міста. У цих містах функціонують, як правило, більшість всіх розміщених у регіоні підприємств з іноземними інвестиціями, концентруються зовнішньоторговельні функції, залучені в регіоні іноземні кредити, обслуговуючі й супутні види діяльності, але значна частина периферійних територій знаходиться поза процесами інтернаціоналізації економіки [6, с. 98].

Тому в основі державної регіональної політики України [7] покладено принципове усвідомлення, що підвищення рівня конкурентоспроможності усіх регіонів неможливе без створення таких умов, які б дали змогу регіонам реалізувати свій внутрішній потенціал, здійснити свій внесок у національну економіку й ефективно використати конкурентні переваги регіональної економіки на зовнішньому ринку.

Згідно з [8], на регіональному рівні зовнішньоекономічна діяльність здійснюється за такими напрямками:

- експорт;

-
- імпорт;
  - іноземні інвестиції;
  - власні інвестиції;
  - забезпечення економічної безпеки;
  - фінансово-економічні заходи для стимулювання експорту, розвитку експортного потенціалу й виробництва для заміщення імпорту;
  - удосконалення правової бази та системи інформаційного, дипломатичного й організаційного забезпечення;
  - розвиток інфраструктури зовнішньоекономічної діяльності тощо [8, с. 27].

На мою думку, основні цілі регіональної зовнішньоекономічної політики полягають у: підтримці й розвитку існуючих форм і напрямів зовнішньоекономічної діяльності; розвитку нових форм зовнішньоекономічної діяльності; формуванні й розвитку зовнішньоекономічної інфраструктури; залученні як національних, так і іноземних інвестицій; розвитку експортного потенціалу регіонів; підвищенні конкурентоспроможності регіонів як необхідної передумови їх міжнародної інтеграції.

Автори В. Лисюк та І. Циналевська [9, с. 87] запропонували механізм формування регіональної зовнішньоекономічної політики, який, на їхню думку, може бути представлений у вигляді системи регулювання зовнішньоекономічної діяльності на макро-, мезо- та мікро- рівнях. Тієї ж думки дотримується й В. Третяк [10]: зовнішньоекономічна політика регіону, формуючись під впливом зовнішньоекономічної політики держави й державної регіональної політики, являє собою сукупність заходів й інструментів, які здійснюють вплив на суб'єктів мікрорівня та, в межах своєї компетенції регулюють зовнішньоекономічну діяльність. Разом із тим, зовнішньоторговельна та інвестиційна складові зовнішньоекономічної політики держави визначають вектори регіональних зовнішньоторговельної та інвестиційної політик, тоді як митна й валютні її складові здійснюють безпосередній вплив на середовище макrorівня, визначаючи умови здійснення зовнішньоекономічної діяльності на території держави в цілому [10, с. 273].

Проаналізувавши думки науковців з приводу зовнішньоекономічної політики й діяльності регіону було удосконалено схему зовнішньоекономічної діяльності з урахуванням регіональних особливостей (рис. 1).

Ядро системи зовнішньоекономічної діяльності регіону складають вітчизняні й іноземні суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності, які діють на території регіону. Від того, наскільки будуть конкурентоспроможними вітчизняні суб'єкти ЗЕД (підприємства) і їх продукція залежить розвиток регіону й рівень життя населення в ньому. Але не менш важливим є питання, яким зовнішньоекономічним потенціалом володіє той чи інший регіон.

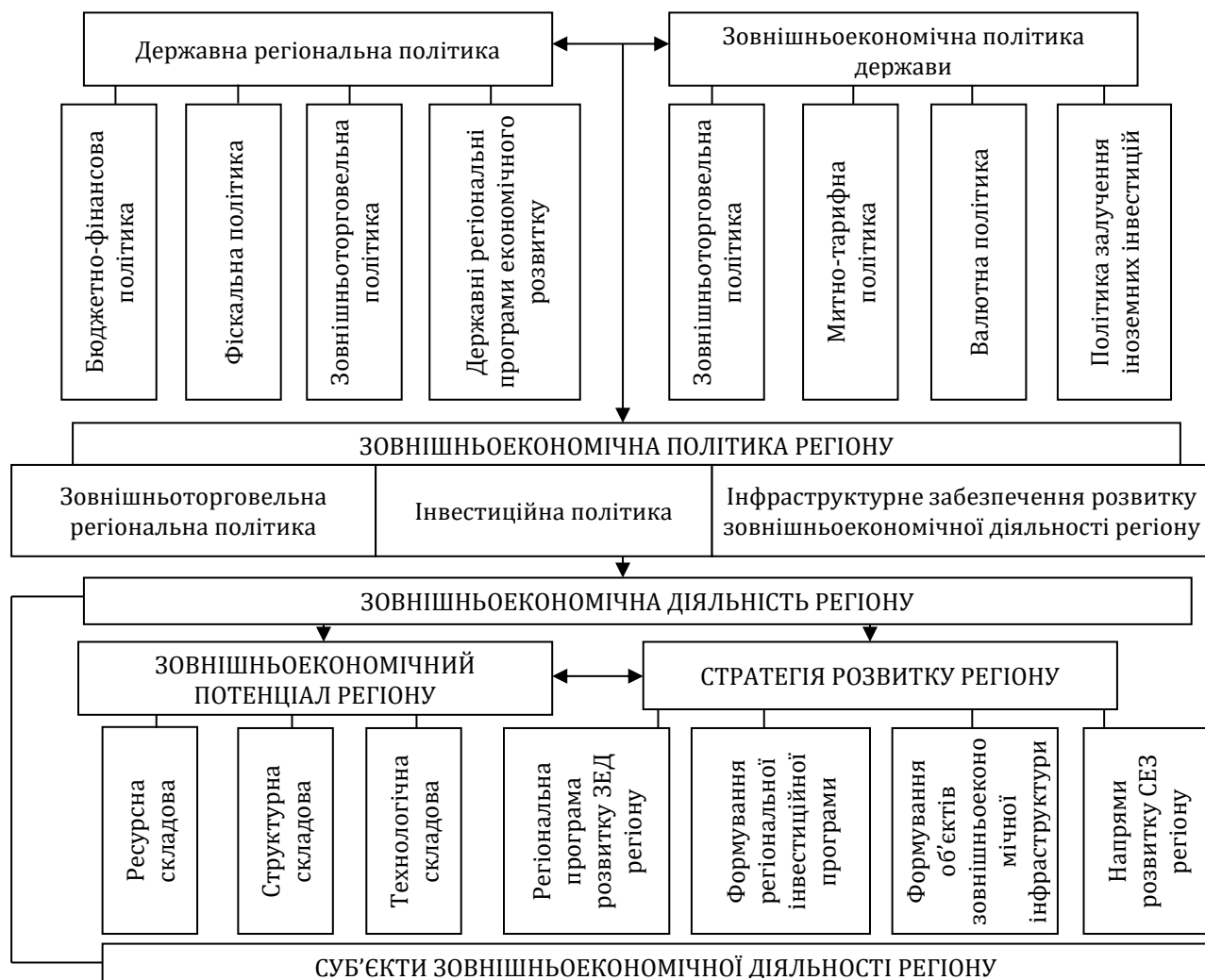
Зовнішньоекономічний потенціал регіону характеризується сукупністю складових, які забезпечують можливість виходу підприємств регіону на зовнішні ринки.

С. Тимофеєнко [12] зазначає, що певний обсяг товарів і послуг, які національна економіка спроможна виробити, залучаючи власні й імпортовані фактори виробництва, і реалізувати їх на зовнішніх ринках з максимальною ефективністю, являє собою експортний потенціал.

Експортний потенціал країни, на думку науковця, сумарно складається із регіональних потенціалів. Проте окремі регіони мають певні особливості розвитку й спеціалізації, а отже, мають різний потенціал. Від того, як реалізується експортний потенціал, буде залежати і стан зовнішньоекономічного комплексу регіону [12, с. 78].

Такої ж думки дотримується Т. Мельник [13], яка зазначає: експортний потенціал притаманний економічним суб'єктам усіх рівнів – підприємство, галузь чи вид діяльності, регіон всередині країни, національна економіка, угруповання кількох держав, які реалізують цей потенціал шляхом розвитку зовнішньої торгівлі, передусім,

експорту. Тобто експортний потенціал країни складається з експортних потенціалів окремих галузей, першою чергою промисловості як найважливішого продуцента готових виробів, а експортний потенціал галузі – з експортних потенціалів окремих підприємств [13, с. 247].

Рис. 1. Зовнішньоекономічна діяльність з урахуванням регіональних особливостей (складено автором на основі [2-11])

На думку російський вчених М. Сейфуллаєвої і В. Капіцина [14], основою експортного потенціалу регіону є його ресурсно-сировинна база й стан економіки, які забезпечують цьому регіону науково-технологічний, промисловий, соціальний і культурний розвиток, що дозволяє досягти стійких темпів зростання експортного виробництва й високого рівня життя населення з врахуванням наявних і прогнозованих ринкових умов [14, с. 6].

О. Пирог, А. Зацепило [15] у своєму дослідженні виділяють складові елементи експортного потенціалу регіону: ресурсно-сировинний, промисловий, фінансовий, організаційно-технічний, маркетинговий, кадровий, соціально-культурний, інфраструктурний, науково-інноваційний, інвестиційний потенціал [15, с. 146].

Вчені Н. Павленчик, О. Процевят, Р. Скриньковський, Л. Гарасим [16], досліджуючи складові формування експортного потенціалу, виділяють визначальні ресурси формування експортного потенціалу регіону: кадрові, виробничі, фінансово-інвестиційні, інноваційні, маркетингові, інформаційні, організаційно-управлінські; а також можливості, як складову формування експортного потенціалу промисловості регіону:

- 1) кадрово-трудова (професійні здібності, рівень кваліфікації);

-
- 2) виробничі (рівень виробничих резервів);
  - 3) фінансові (рівень грошового забезпечення);
  - 4) сировинно-матеріальні (наявність і доступність сировини й матеріалів, зокрема предметів праці, необхідних для виробництва та реалізації промислової продукції);
  - 5) природні (доступність компонентів живої і неживої природи);
  - 6) інвестиційні (наявні обсяги капіталовкладень у виробництво й реалізацію промислової продукції);
  - 7) інноваційні (науково-технічний та інноваційний розвиток у сфері промислового виробництва);
  - 8) соціальні (людський, інтелектуальний і соціальний розвиток зайнятих у промисловому виробництві; рівень знань, вмінь і навичок у сфері виробництва промислової продукції і її реалізації, зокрема на зарубіжних ринках);
  - 9) інформаційні (доступність інформаційних джерел);
  - 10) організаційно-управлінські (досвід організаційно-управлінської діяльності)
- [16, с. 255-256].

На мою думку, зовнішньоекономічний потенціал регіону має три основні складові (рис. 1). Роль ресурсної складової у формуванні зовнішньоекономічного потенціалу регіону важко переоцінити. Більшість дослідників, як вже було показано вище, асоціюють потенціал саме з ресурсними можливостями регіону. До них належать основні ресурси (їх склад визначається по кожному регіону окремо), розвинені ресурси (загальна інфраструктура регіону, науковий потенціал, рівень освіти населення), спеціальні ресурси (інфраструктурне забезпечення зовнішньоекономічної діяльності регіону, наявність спеціальних економічних зон, фахівці відповідного профілю знань, особисте технологічне обличчя регіону тощо).

Технологічна складова належить до тих елементів зовнішньоекономічного потенціалу, які визначають його ефективність і конкурентоспроможність, і яка зазнає постійних змін під впливом науково-технічного прогресу. Технологічний моніторинг в регіоні повинен стати засобом активізації інноваційних процесів і підвищення технологічного рівня регіону.

Структурна складова зовнішньоекономічного потенціалу регіону створює можливості задоволення різноманітних потреб споживачів в експортній продукції, яка виробляється в регіоні. Структура виробництва регіону значною мірою впливає на загальний рівень ефективності зовнішньоекономічного потенціалу. Через те, що окремі види діяльності мають істотні розбіжності за рівнем ефективності, їх структурні пропорції стають фактором зростання (зменшення) загальної ефективності зовнішньоекономічного потенціалу регіону.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Отже, формування ефективної зовнішньоекономічної діяльності пов'язане з регіональними особливостями, які необхідно враховувати, реалізуючи зовнішньоекономічну політику держави. В нових зовнішніх і внутрішніх умовах, практичні аспекти реалізації державної регіональної політики повинні бути співставлені з зовнішньоекономічною політикою держави, що стане запорукою розвитку ефективної зовнішньоекономічної політики регіонів; реалізація ефективної зовнішньоекономічної діяльності регіону можлива за умови визначення кожним регіоном своєї місії, яка допоможе збалансувати внутрішньорегіональні потреби та його роль у державі й за її межами (стратегія розвитку регіону), а також стимулювання використання зовнішньоекономічного потенціалу регіону, який складається з ресурсної, структурної і технологічної складових.

Доведено, що найбільш ефективний спосіб для досягнення національного процвітання, це присутність іноземного капіталу. Прямі іноземні інвестиції в економіку регіону сприяють зростанню країни й допомагають їй інтегруватися у світову економіку. Тому перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є визначення шляхів залучення прямих іноземних інвестицій в економіку регіону.

Список літератури

1. Дроздова Г. М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2002. 172 с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність: підприємство-регіон монографія / Ю. Г. Козак, Н. В. Притула, О. А. Єрмакова та ін. К.: Центр учбової літератури, 2016. 240 с.
3. Рубіш М. А. Зовнішньоекономічна діяльність регіону: сутність і завдання реалізації. *Науковий вісник Мукачівського державного університету: Серія: Економіка*. 2014. Випуск 2(2). С.193-197.
4. Суржиков М. А. Социально-экономическая диагностика региона как субъекта международной торговли. *Вестник Томского государственного университета*. 2011. С. 126–132.
5. Козлова Г. В. Региональные внешнеэкономические связи как атрибут региональной экономики. *Социально-экономические явления и процессы*. 2016. №1. С. 26–32.
6. Прушківська Е. В., Шишова Ю. В. Тенденції зовнішньоекономічної діяльності Запорізького регіону в контексті Євроінтеграції. *Економічний вісник*. 2017. №1. С. 97–107.
7. Про затвердження Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року: Постанова Кабінету Міністрів України в редакції від 12 січня 2018 р. № 385-2014-п, із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>
8. Крупін В. Є. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності територіально-виробничих систем: монографія; НАН України, Ін-т регіональних досліджень; наук. ред. С. О. Іщук. Львів, 2009. 218 с.
9. Лисюк В. М., Циналевська І. А. Удосконалення регіонального механізму сприяння розвитку експортоорієнтованої діяльності. *Вісник економічної науки України*. 2012. №1. С. 86-89.
10. Третяк В. В. Розвиток регіональних зовнішньоекономічних зв'язків: питання теорії та практики: монографія. Донецьк: ІЕПД НАН України, ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2005. 331 с.
11. Про засади державної регіональної політики: Закон України від 05 лютого 2015р. № 156-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
12. Тимофєєнко С. А. Визначення зовнішньоекономічного потенціалу регіонів України (на прикладі Одеської області). *Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право)*. 2014. №1 (64). С. 77-84.
13. Мельник Т. М. Експортний потенціал України: методологія оцінки та аналіз. *Міжнародна економічна політика*. 2008. Вип. 1-2. С. 241-271.
14. Сейфуллаева М. Э., Капицын В. М. Экспортный потенциал российских регионов в условиях глобализации мировой экономики. *Маркетинг*. 2001. № 1. С. 5–10.
15. Пирог О. В., Зацепило А. І. Оцінка експортного потенціалу регіонів України. *Економічний простір*. 2009. № 24. С. 144–152.
16. Дослідження складових формування експортного потенціалу промисловості на макро- та мезорівнях / Н. Ф. Павленчик, О. С. Процевят, Р. М. Скриньковський, Л. С. Гарасим. *Бізнес Інформ*. 2017. №11. С. 252–257.

References

1. Drozdova, G. M. (2002). *Menedzhment zovnishn`oekonomichnoyi diyal`nosti pidpry`yemstva*. [Management of foreign economic activity of the enterprise]. ZUL. Kiev. Ukraine.
2. *Zovnishn`oekonomichna diyal`nist`: pidpry`yemstvo-region*. [Foreign-economic activity: enterprise-region]. (2016). / Kozak Yu. G., Pry`tula N. V., Yermakovaet O. A. Center for Educational Literature. Kiev. Ukraine.
3. Rubis, M. A. (2014). «Foreign-economic activity of the region: the essence and tasks of realization». *Naukovy`j visny`k Mukachivs`kogo derzhavnogo universy`tetu: Seriya: Ekonomika*. Issue 2 (2). pp. 193-197.
4. Surzhikov, M. A. (2011). «Socio-economic diagnostics of the region as the subject of international trade». *Vestnik Tomskogo gosudarstvennogo universiteta*. pp. 126–132.
5. Kozlova, G. V. (2016). «Regional foreign economic relations as an attribute of the regional economy». *Social'no-jekonomicheskie javlenija i process*. no. 1. pp. 26–32.
6. Prushkivs`ka, E. V. and Shy`shova, Yu. V. (2017). «Trends in foreign economic activity of the Zaporizhzhia region in the context of Eurointegration». *Ekonomichny`j visny`k*. no. 1. pp. 97-107.
7. Pro zatverdzhennya Derzhavnoyi strategiyi regional`nogo rozvy`tku na period do 2020 roku: Postanova Kabinetu Ministriv Ukrayiny`. (2018). [On approval of the State Strategy for Regional Development for the period up to 2020. The Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine]. Dated 12 January, 2018. no. 385-2014-p, with amendments. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/385-2014-%D0%BF>
8. Krupin, V. Ye. D (2009). *Derzhavne regulyvannya zovnishn`oekonomichnoyi diyal`nosti tery`torial`no-vy`robn`y`chy`x sy`stem*. [State regulation of foreign economic activity of territorial production systems]. In Ischuk, S. O. (ed.). NAN Ukrayini, In-t regional`ny`x doslidzhen`. Lviv. Ukraine.
9. Ly`syuk, V. M. and Cy`nalyevs`ka, I. A. (2012). «Improvement of the regional mechanism for the promotion of export-oriented activities». *Visny`k ekonomichnoyi nauky` Ukrayiny`*. no. 1. pp. 86-89.
10. Tretyak, V. V. (2005). *Rozvy`tok regional`ny`x zovnishn`oekonomichny`x zv'yazkiv: py`tannya teorii ta prakty`ky`*. [Development of regional foreign economic relations: questions of theory and practice]. IEPD NAN Ukrayiny`, TOV «Yugo-Vostok, Ltd». Donetsk. Ukraine.
11. Pro zasady` derzhavnoyi regional`noyi polity`ky`: Zakon Ukrayiny`. [About the Principles of State Regional Policy: Law of Ukraine]. Dated February 5, 2015. no. 156-VIII. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/156-19>
12. Ty`mofeyenko, S. A. (2014). «Determination of foreign economic potential of regions of Ukraine (on the example of the Odessa region)». *Naukovy`j visny`k Nacional`nogo universy`tetu DPS Ukrayiny` (ekonomika, pravo)*. no. 1 (64). pp. 77-84.
13. Mel`ny`k, T. M. (2008). «Export potential of Ukraine: methodology for evaluation and analysis». *Mizhnarodna ekonomichna polity`ka*. Issue 1-2. pp. 241-271.
14. Sejfullaeva, M. Je. and Kapicy`n, V. M. (2001). «Export potential of Russian regions in the conditions of globalization of the world economy». *Marketing*. no. 1. pp. 5–10.
15. Py`rog, O. V. and Zacepy`lo, A. I. (2009). «Estimation of export potential of the regions of Ukraine». *Ekonomichny`j prostir*. no. 24. pp. 144-152.
16. «Investigation of components of the formation of the export potential of the industry on the macro- and mesorigines». (2017). Pavlenchy`k, N. F., Procevyat, O. S., Skry`n`kivs`ky`j, R. M., Garasy`m, L. S. *Biznes Inform*. no. 11. pp. 252–257.

Стаття надійшла до редакції 05.10.2018 р.